

Autor: Mirosław Galikowski

TEST PRZED PRÓBNĄ MATURĄ 2008

**PRZYKŁADOWY
ARKUSZ EGZAMINACYJNY
Z FIZYKI I ASTRONOMII**

POZIOM ROZSZERZONY

Czas pracy: 150 minut

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron (zadania 1–9). Ewentualne braki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.
6. Podczas egzaminu możesz korzystać z ołówka, gumki (wyłącznie do rysunków) oraz linijki.

Życzymy powodzenia!

Za rozwiązanie
wszystkich zadań.
można otrzymać
łącznie **60 punktów**.

OPERON
WYDAWNICTWO PEDAGOGICZNE

Zadanie 1. Ruch (10 pkt)

Badając pewien ruch, mierzono drogę przebytą przez ciało w czasie. Wyniki pomiarów zebrano w tabeli. Niepewności pomiarów wynoszą: $\Delta S = 0,001 \text{ m}$, $\Delta t = 0,1 \text{ s}$.

Lp.	$t, \text{ s}$	$s, \text{ m}$
1.	2	1
2.	3	2,3
3.	4	4
4.	5	5,9
5.	7	12,6

1.1. (5 pkt)

Wykorzystując dane zawarte w tabeli, wykonaj wykres zależności przebytej przez ciało drogi od czasu, a następnie określ, jaki to ruch.

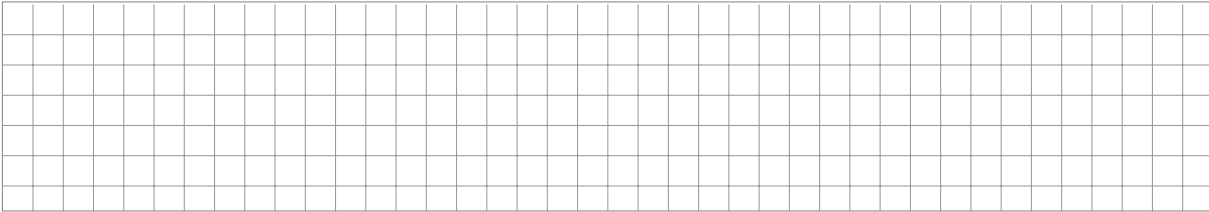
1.2. (4 pkt)

Wykonaj wykres zależności prędkości od czasu w tym ruchu.

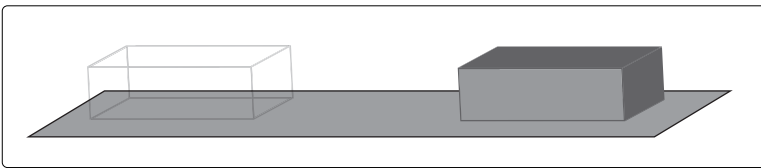

1.3. (1 pkt)

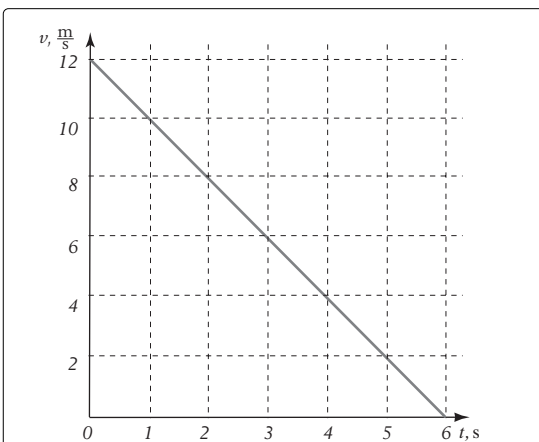
Oblicz drogę przebytą przez ciało po 15 s ruchu.

Zadanie 2. Tarcie (3 pkt)

Klocek leżący na poziomej powierzchni popchnięto, nadając mu pewną prędkość.

Zależność tej prędkości od czasu przedstawiono na wykresie.

Korzystając z tego wykresu, wyznacz współczynnik tarcia klocka o podłoże.

3.4. (3 pkt)

Z jaką prędkością powinien poruszać się samochód, aby kierowca na szczycie wzniesienia nie wywierał nacisku na fotel?

Zadanie 4. Zjawisko fotoelektryczne (8 pkt)

Badając zjawisko fotoelektryczne, naświetlano płytkę pewnego metalu przez najsilniejsze linie widmowe w widmie rtęci. Wyniki pomiarów przedstawione są w tabeli.

Częstotliwość fali [10^{14} Hz]	5,5	6,1	6,9	7,4	8,1	9,6
Energia fotonów [10^{-19} J]	0,64	0,96	1,44	1,92	2,40	3,36

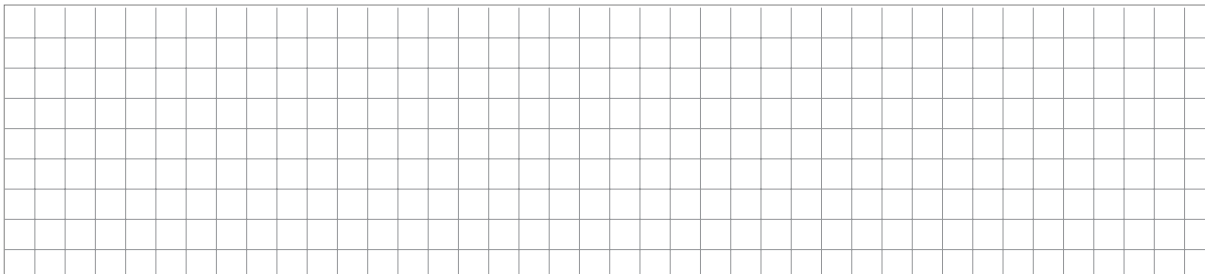
4.1. (3 pkt)

Sporządź wykres zależności energii wybitych elektronów od częstotliwości padającego promieniowania.

6.2. (5 pkt)

Wyznacz ładunek zgromadzony na kropli oleju.

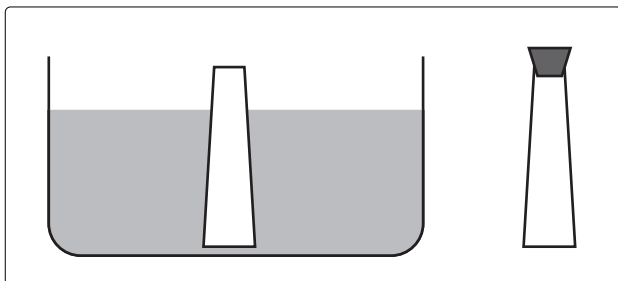
Zadanie 7. Przemiana jądrowa (1 pkt) Jaka cząstka powstała w wyniku reakcji jądrowej ${}^9_4\text{Be} + {}^4_2\alpha \rightarrow {}^{12}_6\text{C} + ?$ **Zadanie 8. Fale de Broigle'a (2 pkt)**

Z każdą cząstką materii związana jest fala. Od czego zależy długość fali de Broigle'a dla elektronu? Odpowiedź uzasadnij.

Zadanie 9. Butelka (7 pkt)

Otwartą, pustą butelkę wstawiono do wody o temperaturze 80°C . Po wyrównaniu temperatur zakorkowano ją szczelnie, wyjęto z wody i ochłodzono do temperatury 10°C .

9.1. (4 pkt)

Wyznacz i oblicz ciśnienie panujące w zakorkowanej butelce. Przyjmij, że ciśnienie zewnętrzne ma wartość 1000 hPa . Pomiń rozszerzalność cieplną butelki.

9.2. (3 pkt)

Narysuj wykres zależności ciśnienia od temperatury. W celu wykonania wykresu wykonaj odpowiednie obliczenia, umieść je w tabeli (co najmniej pięć wartości), a następnie z tak uzyskanych danych wykonaj wykres.

